

Kara dla uporczywego windykatora?

data aktualizacji: 2024.10.18 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

W ostatnich latach znacznie zwiększyła się liczba popełnianych przestępstw oraz nastąpiła zasadnicza zmiana charakteru wielu zachowań prowadzących do naruszenia sfery prywatności, polegającą na tym, że o ile uprzednio nękanie było charakterystyczne dla konfliktów z powodu zazdrości, nieodwzajemnionego uczucia i kończyły się na działaniach, które można określić jako „prześladowanie na tle emocjonalnym”, o tyle aktualnie coraz częściej stanowią one wstępny etap realizacji dalej postawionych, objętych zamiarem sprawcy celów, np. wymuszenia zwrotu wierzytelności.

W 2019 roku, przy okazji nowelizacji kodeksu karnego, w projekcie pojawiła się zmiana kodeksu karnego dotyczącego uporczywego nękania. Zgodnie z nim, za uporczywe nękanie w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności groziła kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Rzecznik jednak w tym, że na etapie procedowania projektowana zmiana została usunięta z projektu i nie weszła w życie.

Na problem braku kompleksowej regulacji w tym zakresie zwracał uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich, wskazując, że pozbawia osoby zobowiązane w toku pozaegzekucyjnej windykacji

możliwości obrony ich praw, o czym świadczą liczne skargi wpływające do Biura RPO. W konsekwencji zwrócił się on do Ministerstwa Sprawiedliwości, które dokonało analizy obowiązujących przepisów prawa. Jak wskazał resort sprawiedliwości, aktualnie obowiązujące przepisy zapewniają dostateczną ochronę przed działaniami osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach zajmujących się windykacją wierzytelności i nie istnieje konieczność zmian legislacyjnych.

W obecnym modelu ochrony przed bezprawnymi sposobami egzekwowania wierzytelności należy wskazać przede wszystkim na dwa przepisy kodeksu karnego.

Pierwszy z nich penalizuje stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia. Jeżeli sprawca działa w ww. sposób w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 lat.

Kolejnym przepisem istotnym z perspektywy pozaprawnego odzyskiwania wierzytelności jest artykuł dotyczące uporczywego nękania, w sposób który wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność. Za takie działanie grozi kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

Na uwagę zasługują również przepisy chroniące mir domowy, przewidujące kare za wdzieranie się do cudzego domu, mieszkania, lokalu, pomieszczenia albo ogrodzonego terenu albo wbrew żądaniu osoby uprawnionej nie opuszczenie takiego miejsca.

Dopełnieniem opisanych wyżej regulacji są stosunkowo nowe przepisy wprowadzone do kodeksu karnego w maju 2020 r. Przewidują one, że kto, w zamian za udzielone osobie fizycznej świadczenie pieniężne wynikające z umowy pożyczki, kredytu lub innej umowy, której przedmiotem jest udzielenie takiego świadczenia z obowiązkiem jego zwrotu, żąda od niej zapłaty kosztów innych niż odsetki w kwocie co najmniej dwukrotnie przekraczającej maksymalną wysokość tych kosztów określoną w ustawie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Jak wynika z powyższego, aktualnie obowiązujące przepisy zapewniają ochronę przed osobami, które dopuszczają się pozaprawnej i uporczywej windykacji.

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/44313-kara-dla-uporczywego-windykatora>